

Zadrani imaju ciljeve, Dubrovčani i provedbu

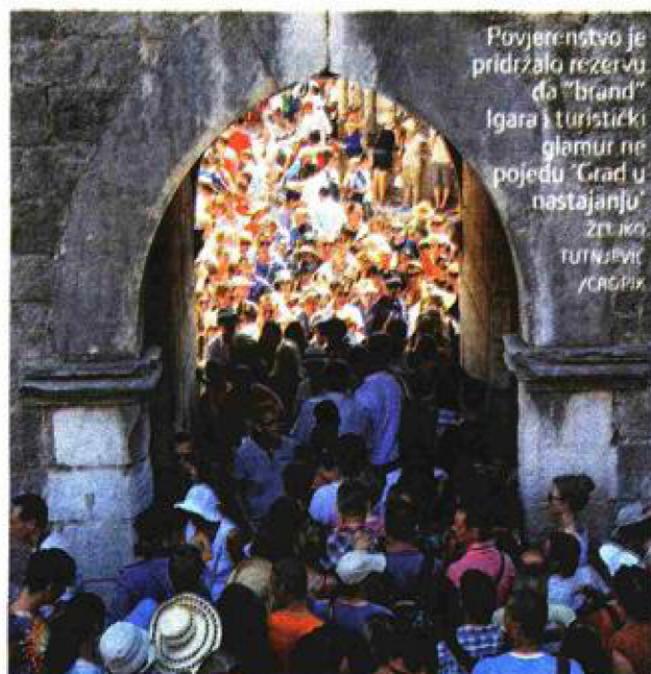
PIŠE EDA VUJEVIĆ

dok se u Splitu još slijedi dojmovi nakon ispadanja u prvom krugu utrke za titulu Europske prijestolnice kulture i prevodi izvještaj 12-članog europskog povjerenstva koji je objavljen na stranicama Europske komisije, doteći četiri grada - Rijeka, Dubrovnik, Osijek i Pula - nastavljaju natjecanje prema smjernicama koje su objavljene u tom izvješću. Pet gradova pak - Split, Zadar, Đakovo, Zagreb i Varaždin - iz tog materijala mogu naučiti gdje su "promašili metu" i što zapravo Europska unija očekuje i favorizira u projektu Europske prijestolnice kulture. Uostalom, samo će jedan hrvatski grad, uz jedan iz Irske, tu titulu ponijeti 2020., a svi ostali će sreću moći potražiti 2035. godine.

Turizam i igre kao opasnost

Dubrovnik, primjerice, ostaje u utrci, a 28. i 29. siječnja iduće godine povjerenstvo Europske komisije objavit će hoće li upravo on pobijediti. Mišljenje je povjerenstva da njihov program, nazvan "Grad u nastajanju", ima izgled za to te, uz nužne ograde, drže kako proračun koji su Dubrovčani namijenili projektu EPK "drži vodu". Ukupna svota je 31 milijun eura, od kojih bi 23,5 milijuna išlo za rashode umjetničkih i kulturnih programa. Povjerenstvu se osobito dopalo to što Dubrovčani svoje programske ciljeve - održivost baštine, razvoj kulturnog stvaralaštva i produkcije, odgoj nove publike i poboljšanje upravljanja kulturnom politikom temelje na četiri stupu, a to su reaffirmiranje javnih prostora, oslobadanje kreativne energije, redefiniranje identiteta i partnersko povezivanje s Europom. U tom smislu, povjerenstvo cijeni europsku komponentu prijavne knjige Dubrovnika koju podupiru i dobro razrađeni planovi

Dubrovčanima su pohvaljeni ciljevi i plan njihove provedbe s partnerima od Hrvatske i regije do Europe. Zadranimu su zamjereni nerazrađeni ciljevi i nejasnoća imaju li projekt podršku političkih stranaka

Povjerenstvo je pridržalo rezervu da "brand" igara i turistički glamur ne pojedu "Grad u nastajanju".
ZLATO TUTUNIĆ / CROPIX

brojnih koprodukcija s europskim partnerima, ali i gradovima u Hrvatskoj i regiji.

Primjerice, povjerenstvo ističe transnacionalni karakter programa koje Dubrovnik želi razviti s partnerima u Bosni i Hercegovini i Crnoj Gori, a planiraju i zanimljivu suradnju s Osijekom. Povjerenstvu se svidio plan da se kroz projekt EPK u Dubrovniku ne trude osnovati nove kulturne institucije, već postojećima dati i nove sadržaje, no ipak povjerenstvo pridržava rezervu da "brand" Dubrovačkih ljetnih igara i otvorenog turističkih glamur Dubrovnika ne "pojede" "Grad u nastajanju". Dakako, kao i s ostala tri grada, i s Dubrovnikom će povjerenstvo do iza Novogodine imati niz konzultacija, a od gradova ovisi koliko će držati uši otvorenima za sugestije eksperata.

Neuključeni mladi

S druge strane, Zadar nije, baš kao ni Split, prošao u drugi krug, no čini se da Zadrani, barem po dojmu povjerenstva, projekt EPK nisu ni postavili na principu "biti ili ne biti". Dojam je povjerenstva da su Zadrani, bez obzira na ishod natjecanja, odlučili svoj ukupni život grada usmjeriti upravo onako kako su opisali u svom programu nazvanome "Vrijeme je". Za svoj put do zamišljenog cilja, koji im je izmakao ovaj put, Zadrani su planirali potrošiti 21,3 milijuna eura, od čega za razvoj umjetničkih projekata 14,9 milijuna. Na čemu su "zapeli"?

Zadarski projekt je, kaže povjerenstvo, ambiciozno opisao ciljeve, no nije ih operativno razradio, osobito u smislu pri-

Osijek i Pula

• Premda je i Rijeka, baš kao i Dubrovnik, prošla u drugi krug, iz izvještaja se dade naslutiti da su europski kulturni eksperti bili osobito pozitivni spram Osijeka, koji je u drugi krug ušao s logotipom "Oxygen2020" iza kojeg se kriju tri cilja - raditi zajedno, učiti zajedno i živjeti zajedno, a impresionirani nastupom Pule te "vitalnošću i energijom koja izbija iz njihove kandidacijske knjige te programom kojim žele korjenito promijeniti kulturne navike grada i ostvariti izazovne, suvremene, inovativne i široke promjene u kulturnom i društvenom tkivu". Pula je u utruštu s temom "Razvojačenje: Od tvrdave do foruma" i planira proračun od 33,25 milijuna eura unutar kojeg se dio programa planira posvetiti Hermanu Noordungu, pionиру astronautike rođenom u Puli 1892.

vlačenja europske publike i europskog interesa, a izostala je i jasna razrada projekata privlačenja domaće javnosti, osobito mladih, u kulturni krug. Primjerice, povjerenstvo uočilo da u prijavnoj knjizi nije jasno naznačeno imaju li program kandidate opću političku podršku gradskog vijeća i političkih stranaka. Drugim riječima, veza između ambicija, analiza i načrta programa i sadržaja planiranih projekta ostala je maglovita te nije uvjerenja povjerenstvo da bi očekivani rezultat mogao biti ostvaren u raspoloživom vremenu, do 2020. godine. Čak i sama zadarska analiza stanja ističe neravnotežu između kulturne ponude u gradu i ostalih dijelova županije, no kako predloženi program i kasniji postupci mogu riješili ovu neravnotežu, nije jasno.